

שאלון בחינה בהנהלת חשבונות ליועצי מס מועד יולי 2002

לנבחן:

משך הבחינה 4.5 שעות.

כתוב בכתב יד ברור, סדר וניקיון ישפיעו על הניקוד.
קרא בעיון את כל גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.

שאלות מס' 1, 2, 3 - יש לפתור במחברת א'.

שאלות מס' 4, 5 - יש לפתור במחברת ב'.

שאלות מס' 6, 7 - יש לפתור במחברת ג'.

כל הנתונים בבחינה הינם בשקלים חדשים.

ב ה צ ל ח ה

יש לצרף את כל החישובים והפירוטים ששימשו בסיס לפתרון כל שאלה ושאלה.

הערה: נא לפתור את השאלות במחברות המתאימות ב ל ב ד !!!

שאלה 1 – 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 1.1 – 1.6 – 3% ולשאלה 1.7 – 2%.

יגאל פתח עסק לשיווק מוצרים שונים ב- 1.1.2000.

עריכת הדו"ח הכספי ליום 31.12.01 מתעכבת בשל סוגיות חשבונאיות, המפורטות להלן, שטרם מצאו את פתרונן. יגאל פנה אליך על מנת שתציע פתרונות.

1.1 – 1.2

2001	2000	השנה /	הנתונים בש"ח
5,300,000	4,000,000		מכירות ברוטו
20%	10%		מכירות במזומן – אחוז ממכירות ברוטו
46,800	51,600		החזרות מלקוחות – ממכירות באשראי
4,000,000	3,000,000		תקבולים מלקוחות בגין מכירות באשראי
58,200	33,400		חובות אבודים שזוהו

אפשרות א' – להעמיד את יתרת ההלח"מ בגובה 4% מיתרת הלקוחות לסוף השנה.

אפשרות ב' – לחשב את ההוצאה לחובות אבודים ומסופקים לפי 1.5% ממכירות ברוטו באשראי (מכירות באשראי לפני החזרות).

נדרש:

מה סכום ההוצאה לחובות אבודים ומסופקים בשנת 2001:

1.1 לפי אפשרות א'.

1.2 לפי אפשרות ב'.

1.3 להלן נתונים בנושא התחייבות לסיום יחסי עובד-מעביד בש"ח:

יעודה	יעודה	
20,000	0	ליום 31.12.00
35,000	10,000	ליום 31.12.01

ב- 7/2001 הופקד סך של 15,000 ₪ ביעודה – קופה לפיצויים.

ב- 12/2001 שולם לעובד שפרש מהיעודה – מקופת הפיצויים סך 6,000 ₪.

רווחים ביעודה – קופת הפיצויים נצברו והגדילו את היעודה. סכום הרווחים מופחת מסכום "הוצאות הפיצויים" לצרכי הצגה בדו"ח רווח והפסד.

נדרש:

מה סכום הוצאות פיצויים לסיום יחסי עובד-מעביד שיוצג בדו"ח רווח והפסד לשנת 2001 ?

1.4 בסוף שנת 2001 החל לשווק בדרום הארץ באמצעות סוכן – שגיר. ב- 25 לדצמבר 2001 שלח לסוכן מוצרים במחירי מכירה בסך 24,000 ₪. הרווח הגלמי 20% מחושב על העלות. המשלוח נרשם כמכירה בפנקסי החשבונות: חיוב הסוכן, זיכוי מכירות – במחירי מכירה. לא היו רישומים נוספים. הסוכן דווח שלא היו מכירות עד 31.12.01.

נדרש:

מה פקודת/פקודות היומן לצורך עריכת המאזן ודו"ח רווח והפסד לשנת 2001?

1.5 העסק יצא ב- 1.1.00 במבצע שמטרתו לקדם את מכירות אחד ממוצריו. בכל אריזה של המוצר הוכנס שובר ולקוח שימציא 10 שוברים יקבל כדורגל שעלותו לעסק 45 ₪. עפ"י הידוע בענף במבצעים דומים 60% מהשוברים מוחזרים לצורך מימוש הפרס.

נתונים נוספים:

<u>2001</u>	<u>2000</u>	
120,000	90,000	מספר אריזות שנמכרו
71,000	45,000	מספר שוברים שהוחזרו – מומשו

נדרש:

מה סכום ההוצאה לשלם בגין המבצע שיופיע במאזן העסק ליום 31.12.2001?

1.6 בתאריך 1.1.02 קיבל העסק הלוואה בסך 450,000 ₪. ההלוואה תפרע בשלושה תשלומים שנתיים ביחד עם הריבית הצבורה החל מ- 1.1.02. ההלוואה צמודה לדולר האמריקאי ונושאת ריבית צמודה בשיעור 10% לשנה. שערי החליפין: - 1.1.01 = \$1 - 4 ₪, 31.12.01 = \$1 - 4.20 ₪.

נדרש:

מה סכום הוצאות המימון בשנת 2001?

1.7 הנח לצרכי תרגיל זה שסכום ההלוואה המתואמת ליום 31.12.01 – ראה תרגיל 1.6 לעיל הינו 480,000 ₪.

נדרש:

היכן וכיצד תוצג ההלוואה בהתחייבויות במאזן ליום 31.12.2001?

שאלה 2 – 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 2.1 – 2.6 – 3% ולשאלה 2.7 – 2%.

להלן שאלות בנושאים שונים.

2.1 בשיטת הדיווח "בסיס מזומנים" יש התעלמות מעקרון ההקבלה של הוצאות והכנסות.

נדרש:

חוה דעתך על הציטטה הנ"ל.

2.2 להלן נתונים על הפעילות בעסקו של בניה – יאיר לשנת 2001:

שיעור הרווח הגולמי 30%
 הוצאות – לא כולל עלות המכירות – 927,000
 שיעור הרווח הנקי 40% - מחושב מהרווח הגולמי.

נדרש: מה סכום המכירות נטו בשנת 2001?

2.3 הסבר את המונח "שיעור התשואה".

2.4 בתחילת 2002 נערכה בקורת שלטונית המס על הדו"חות הכספיים שהגיש אורי – עצמאי – בעל עסק לשנים 1999 – 2000 – 2001.

כתוצאה מהבקורת הוסכם שההכנסה החייבת במס השתנה כדלקמן:

1999 – בגין הכנסה שהיתה שנויה במחלוקת הוסכם להגדיל את ההכנסה החייבת ב- 10,000 ₪.

2000 – הכנסה בסך 7,000 ₪ שדווחה בדו"ח הכספי ובדו"ח למס בשנת 2001 הוקדמה לצרכי מס לשנת 2000.

בספירת המלאי ליום 31.12.00 נתגלתה טעות. סכום המלאי הוגדל בסך 12,000 ₪.

2001 – לא היו ממצאים.

הנח ששיעור המס החל על הגדלת הכנסה או חסכון המס בהקטנת ההכנסה כדלקמן:

<u>2001</u>	<u>2000</u>	<u>1999</u>
50%	50%	40%

הנח אין ריבית והפרשי הצמדה בגין הפרשי מס.

נדרש:

מה סכום המס הנוסף שישלם ו/או יקבל אורי כתוצאה מהממצאים הנ"ל?

2.5 בשותפות פרחי אביב חלקו של כל שותף 1/3 בהון, ברווחים ובהפסדים.
 חלקו של שותף ג' שפרש ביום 31.12.01 נרכש ע"י השותפים הנשארים.
 נכסי השותפות – 1,830 ₪ והתחייבויות לזרים – 402 ₪.
 מוסכם על השותפים שערך נכסי השותפות בפועל נמוך ב- 20% מערכם הרשום בספרים
 ליום 31.12.01.

נדרש:

מה הסכום שעל השותפים לשלם לשותף הפורש?

2.6 – 2.7 חברת זו ארצנו בע"מ הוקמה ביום 1.1.00.
 להלן דו"ח על השינויים בהון העצמי לשנים 2000 – 2001?

עודפים	פרמיה	מניות בכורה		מניות רגילות	
		ב' 5%	א' 10%		
-	?	100,000	50,000	100,000	1.1.00 (1)
150,000	-	-	-	-	רווח השנה
150,000	?	100,000	50,000	100,000	31.12.00
?	?	-	-	100,000	1.7.01 (2)
180,000					רווח השנה
?	-	-	-	-	דיבידנד (3)
?	?	100,000	50,000	200,000	31.12.01

נתונים נוספים:

שנת 2000:

(1) המניות הרגילות הונפקו בפרמיה של 100% ומניות הבכורה הונפקו בערכן הנקוב. מניות בכורה א' צוברות ואינן משתתפות. מניות בכורה ב' צוברות ומשתתפות בשיעור זהה לשיעור הדיבידנד שיקבלו בעלי המניות הרגילות.

שנת 2001:

(2) ב- 1.7.01 הנפיקה החברה מניות הטבה לבעלי המניות הרגילות בלבד. החברה הנפיקה מניות הטבה תחילה מהפרמיה ולאחר מכן מהעודפים.

(3) ב- 30.12.01 הכריזה החברה על דיבידנד במזומן בשיעור של 30%.

2.6 **נדרש:** מה סכום הדיבידנד שחלקה החברה במזומן בשנת 2001 בש"ח.

2.7 **נדרש:** הנח שהחברה חילקה דיבידנד במזומן בסך 100,000 ₪. מה סכום ההון העצמי של החברה ליום 31.12.01?

שאלה 3 – 10% - פתרון במחברת א'

הניקוד לכל שאלה 2%

להלן מאזן העסק של מר שחר ליום 31.12.00 בש"ח:

465,000	הלוואות	82,500	מזומנים
102,000	ספקים	600,000	לקוחות
18,000	הפרשה לחובות מסופקים	22,500	מלאי
120,000	הון		

נתונים נוספים בש"ח:

במהלך שנת 2001 לקוחות שילמו סך של 1,125,000 ₪ והחזירו סחורות בסך 75,000 ₪. להלן חלק מיתרות ליום 31.12.01 בש"ח:

120,000 ₪	מזומנים -
42,000 ₪	הפרשה לחובות מסופקים -
42,500	מלאי -

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת לאורך שנים כאחוז קבוע מיתרת הלקוחות.

סכום הרווח הגולמי לשנת 2001 היה 400,000 ₪.

סכום הוצאות מכירה, הנהלה וכללית והוצאות מימון היה 250,000 ₪.

- 3.1 נדרש: - מה סכום הקניות בש"ח בשנת 2001?
- 3.2 נדרש: - מה סכום הקניות בש"ח בשנת 2001? הנח לצורך נדרש זה בלבד שיתרת הלקוחות ליום 31.12.01 – 1,475,000 ₪. סכום הרווח הגולמי כבנתונים שלעיל 400,000 ₪.
- 3.3 נדרש: מה סכום ההון העצמי בש"ח ליום 31.12.01? הנח סכום ההלוואות וספקים בסה"כ 620,500 ₪.
- 3.4 נדרש: מה סכום הוצאות חובות אבודים ומסופקים בש"ח לשנת 2001?
- 3.5 נדרש: מה הסכום שהשקיע מר שחר בעסק במהלך שנת 2001? (לא היו משיכות במהלך השנה)

שאלה 4 – רכוש קבוע – 10% - פתרון במחברת ב'

העסק "מאור גדול" הוא עסק יצרני המייצר תאורה דקורטיבית לבתים ולגינות.

להלן סכום עלות בניכוי פחת נצבר בש"ח, של פריטי הרכוש הקבוע במאזן ליום 31.12.2000:

<u>פרטים נוספים</u>	<u>עלות בניכוי פחת נצבר</u>	
(א)	209,500	מבנה
(ב)	51,500	מכונה א'
(ג)	14,000	מכונה ב'
(ד)	15,500	ריהוט

פרטים נוספים:

- (א) מבנה -
המבנה נרכש ב-1.7.86 בסכום של 360,000 ₪. 100,000 ש"ח מסכום זה מיוחסים לקרקע. בזמן הרכישה, נקבע כי שיעור הפחת יעמוד על 4% לשנה. ב-1.1.95 הושקע סכום של 50,925 ₪ במבנה. מוערך כי השקעה מהותית זו תאריך את חיי המבנה ב-5 שנים נוספות.
- (ב) מכונה א' -
מכונה א' נרכשה ב-1.3.98 בסכום של 72,000 ₪. נקבע כי הפחת יופחת בהתאם למספר שעות העבודה שהמכונה מופעלת. הוערך כי המכונה תופעל 25,000 שעות ולאחר מכן ייוותר שייר בשווי של 6,000 ₪. בשנת 2001 הופעלה המכונה 3,200 שעות. המכונה נמכרה ב-1.8.2001 תמורת 45,000 ₪.
- (ג) מכונה ב' -
המכונה נרכשה בסכום של 39,000 ₪. הוערך כי המכונה תפעל במשך 7 שנים ולבסוף ייוותר שייר בשווי של 4,000 ₪. פחת המכונה מחושב בשיטת סיכום ספרות השנים בסדר יורד.
- (ד) ריהוט -
הריהוט נרכש בשנת 1999 ומופחת על פני 12 שנים בקו ישר ללא ערך שייר. סכום הפחת לשנה שלמה הוא 1,500 ₪.

נדרש:

- (1) (2%) מה סכום העלות בניכוי פחת נצבר של המבנה שיוצג במאזן העסק ל- 31.12.2001?
- (2) (2%) מה סכום הוצאות הפחת לשנת 2001 של מכונה א' וסכום הרווח ממכירתה?
- (3) (2%) מהו תאריך רכישתה של מכונה ב'?
- (4) (2%) מה סכום העלות בניכוי פחת נצבר של מכונה ב' שיוצג במאזן העסק ל- 31.12.2001?
- (5) (2%) מהו תאריך רכישתו של הריהוט?

שאלה מס' 5 – ביקורת לצורכי מס – 15% - פתרון במחברת ב'

- א. מר שלמה הינו בעל עסק מסחרי, מנהל את ספריו בשיטת החשבונאות הכפולה ומדווח על הכנסותיו על בסיס צבירה. נר שלמה הכין רשימת חייבים אשר לפי דעתו אין ביכולתם לפרוע את חובם. הוא פנה אליך על מנת שתעזור לו לקבוע אם מדובר בחובות אבודים. ציין חמישה קריטריונים אשר יעזרו לך בבחינת קיומו של חוב אבוד. (5%).
- ב. מר לוי תושב צרפת ובבעלותו כ- 100 דירות להשכרה בישראל. מר לוי מלין בפניך כי נציגו אשר מטפל בענייני ההשכרה בישראל העביר אליו בשנה שעברה סכומים נמוכים מדי בגין השכרת הדירות. הוא פנה אליך על מנת שתבדוק את סבירות ההכנסות המדווחות ע"י נציגו. ציין חמש בדיקות אשר תבצע לצורך כך. (5%).
- ג. ציין חמש בדיקות אשר תבצע על מנת לבדוק את סבירות התוצאה העסקית אצל בעל עסק למסחר קמעונאי בפרחים. (5%).

שאלה מס' 6 – 10% - פתרון במחברת ג'

א. להלן התאמת חשבון הלקוח שהוכנה במחלקת החשבונות של החברה ל- 31.12.01:

יתרת חשבון הלקוח בספרי החברה ל- 31.12.01	ח' 99,980
זיכוי 323 מתאריך 31.12.01	ז' 1,050
יתרה מותאמת	ח' 98,930

ב. להלן התאמת חשבון החברה שהוכנה במחלקת החשבונות של הלקוח ל- 31.12.01:

יתרת חשבון החברה בספרי הלקוח ל- 31.12.01	ז' 95,000	חשבונית 4321 מתאריך 30.12.01	ז' 5,055
		זיכוי 321 מתאריך 29.12.01	ח' 374
		זיכוי 322 מתאריך 30.12.01	ח' 750
		יתרה מותאמת	ז' 3,930
			ז' 98,930

ג. להלן רישומי התנועות בספרי החברה ובספרי הלקוח, במהלך חודש ינואר 2002:

<u>חשבון הלקוח</u> <u>בספרי החברה</u>	<u>חשבון החברה</u> <u>בספרי הלקוח</u>	<u>פרטים</u>
ז' 5,055	---	חשבונית 4321 מתאריך 31.12.01
ז' 52,750	ח' 55,750	ריכוז מכירות/קניות בינואר 2002
ח' 375	---	זיכוי 321 מתאריך 29.12.01
---	ז' 1,050	זיכוי 323 מתאריך 31.12.01
ח' 87,875	ז' 85,875	ריכוז תקבולים/תשלומים בינואר 2002

הערות:

1. כל המכירות ללקוח נכללו בספרי החברה.
2. כל התשלומים לחברה נכללו בספרי הלקוח.

נדרש:

1. לערוך התאמה לחשבון הלקוח לתאריך 31.01.02.
2. לרשום את פעולות היומן הנדרשות בספרי החברה.

שאלה מספר 7 – 15%

מר יוסי דורי, בעל עסק ששמו י.ד. רהיטים. פעילות העסק היא ייצור ושיווק רהיטים. להלן פרטים על חלק מפעולות העסק במהלך שנת 2001 (הנתונים בסעיפים 1 ו-2 אינם כוללים מע"מ):

1. כיסאות לפינות אוכל ומטבחים

בעסק נמכרים כיסאות לפינות אוכל ומטבחים. כל הכיסאות זהים. המלאי ליום 31.12.2000 כלל 50 כסאות שהוצגו בשווי של 4,000 שקל. במהלך השנה נרכשו כיסאות בתאריכים ובמחירים הבאים:

תאריך	כמות	עלות לכסא	הערות
31.1.2001	200	99 שקל	
31.1.2001	20	0	החברה קיבלה מהיצרן 20 כסאות נוספים ללא תשלום בשל הכמות הגדולה שרכשה
-	-	-	
30.6.2001	80	95	-
30.9.2001	100	110	-

במהלך השנה מכרה החברה בממוצע 33 כיסאות בחודש. מחיר המכירה של כיסא היה 120 שקל עד ליום 30.9.2001 ו-140 שקל מיום 1.10.2001 עד למועד עריכת הדוחות הכספיים.

החברה מנהלת את המלאי בשיטת מלאי תקופתי.

נדרש:

- 1.1 כיצד יוצג מלאי הכיסאות ליום 31.12.01 בשיטות הבאות: נאי"ר, נרי"ר וממוצע? (3 נקודות).
- 1.2 מה היה המחזור ממכירת הכיסאות בשנת 2001? (נקודה 1).
- 1.3 מהו הרווח הגולמי ושיעורו ממכירת הכיסאות בשנת 2001 בשיטת נאי"ר ובשיטת נרי"ר? הסבר ממה נובעים ההבדלים. (2 נקודות)

2.

לוחות עץ למזנונים וארונות בשיטת "עשה זאת בעצמך"

בשנת 2001 החל יוסי דורי במכירת לוחות עץ חתוכים לפי הזמנה ללקוחות המעוניינים בבניית רהיטים בשיטת "עשה זאת בעצמך". יוסי דורי עיצב מספר דגמים, שתוכניהם בצירוף לוחות עץ מסופקים ללקוחות, תוך עריכת שינויים בתכניות ובחיתוך העץ, בהתאם לדרישת הלקוחות.

לצורך הייצור, נרכשים לוחות עץ שנחתכים לפי הצורך. הלוחות מיובאים מחו"ל ומחיר הקניה שלהם נקוב בדולרים. בתחילת השנה, נקבע מחיר המכירה כך שיהיה כפול ממחיר הקניה של העץ. עלויות הייצור: חיתוך, תכנון והתאמה ללקוחות הן כ-40% מעלות העץ. בתחילת השנה נרכשו עצים בעלות של 200,000 שקל. לא היו רכישות נוספות במהלך השנה. במהלך שנת 2001 נמכרו לוחות חתוכים בסכום של 360,000 ₪. כל הלוחות שהוזמנו במהלך השנה, נמסרו ללקוחות.

נדרש

- 2.1 מהו שיעור הרווח הגולמי ממכירת הלוחות החתוכים? (2 נקודות)
- 2.2 כיצד יוצג מלאי הלוחות ליום 31.1.2001 ו-31.12.2001? (2 נקודות)
- 2.3 בהנחה ששער הדולר יעלה ב-10% ביום 1.1.2002 ומחיר המכירה לא ישתנה, מה יהיה שיעור הרווח הגולמי בשנת 2002? (לצורך סעיף זה בלבד, הנח שאין מלאי ביום 31.12.01)? (2 נקודות)

עסק מסחרי .3

הנח שעסק מסחרי נוהג למכור את מוצריו כך שמחיר המכירה עם מע"מ נקבע על פי הנוסחה הבאה: עלות ללא מע"מ * 1.8.

נדרש

- 3.1 בהנחה ששיעור המע"מ 17%, מהו שיעור הרווח הגולמי מהמכירות בעסק? (2 נקודות)
- 3.2 בעקבות שינוי חקיקה עלה שיעור המע"מ באחוז אחד (ל- 18%). בעל העסק אינו רוצה לשנות את מחיר המכירה. מה יהיה שיעור הרווח הגולמי בעקבות השינוי? (נקודה 1)

בתשובותיך, יש להציג את החישובים עליהם התבססת.